

Årsanalys 2012 – Socialnämnden

Nämndens uppdrag

Socialnämnden ansvarar för insatser enligt Socialtjänstlagen (SOL), Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade (LSS), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lagen om Färdtjänst, Lagen om Bostadsanpassningsbidrag, Lagen om vård av unga (LVU) och Lagen om vård av missbrukare (LVM). Medborgarna ska få stöd i enlighet med intentioner i gällande lagstiftningar och insatserna ska vara anpassade efter medborgarnas behov. Socialnämndens ansvarsområde omfattar äldreomsorg, LSS- och funktionshinder samt Individ och familjeomsorg (IFO).

Gemensamt för socialnämndens verksamheter är att de ska arbeta förebyggande, skapa förutsättningar för den enskildes delaktighet i samhället, samverka med andra aktörer och möjliggöra för den enskilde att leva ett självständigt liv. Den enskilde ska ha inflytande och vara delaktig i all planering som rör honom/henne. Arbetssättet ska utgå från det friska hos den enskilde. Vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa alltid stå i förgrunden.

Sammanfattning

Nämndstotal (tkr)	Bokslut 2012	Årsbudget 2012	Avvikelse i tkr	Avvikelse i %
Verksamhetens intäkter	110 481	86 444	24 037	27,81%
Verksamhetens kostnader	-734 005	-703 428	-30 577	4,35%
Summa nettokostnader	-623 524	-616 984	-6 540	1,06%

Nettoinvesteringar	-4 865	-7 747	2 882	-37,20%
---------------------------	---------------	---------------	--------------	----------------

Socialnämnden redovisar för 2012 en nettokostnad på 623 524 tkr mot en budgetram på 616 984 tkr. Detta ger ett underskott med 6 540 tkr och ett överdrag av budgetramen motsvarande 1 %. Kostnaderna uppgick till 734 005 tkr och intäkterna till 110 481 tkr.

De redovisade intäkterna har genererat ett intäktsöverskott. Antalet biståndstimmar inom personlig assistans har ökat mer än vad som budgeterats och medfört att ersättningen från försäkringskassan ökat. Avgifterna inom äldreomsorg uppgick 2012 till 43,1 mkr och gav ett överskott med 1,5 mkr. Vidare har statliga stimulansbidrag finansierat en del av verksamheten under 2012.

Höga kostnader för familjehem och hem för vård eller boende (HVB) fortsätter att belasta Individ- och familjeomsorgen. Tillsammans visar de båda verksamheterna ett underskott på 15,7 mkr, vilket ska jämföras med 10,5 mkr 2011. Utöver detta så visar även de externa placeringarna inom psykiatrin på ett underskott på 1,4 mkr. Övriga verksamheter inom Individ- och

familjehemsomsorgen lämnar ett överskott på ca 300 tkr. Totalt visar Individ- och familjeomsorg ett underskott på 16.8 mkr.

Vård och omsorg om äldre resulterade i ett överskott motsvarande 5,9 mkr medan LSS-verksamheten gjorde en negativ avvikelse mot budget med ca 600 tkr. Den största avvikelsen finns inom verksamheten personlig assistans som resulterade i ett överdrag med 3,1 mkr. Administration/nämnd redovisar ett positivt resultat i likhet med de gemensamma verksamheterna för LSS och äldre där överskottet blev 3,3 mkr.

Viktiga händelser

Individ- och familjeomsorg

Socialstyrelsen har genom tillsynsbesök granskat socialtjänstens arbete med våld i nära relationer. Åtgärder har genomförts utifrån tillsynsbeslutet både vad gäller skallkrav och förbättringsåtgärder. Verksamheten i stort bedömdes dock som mycket välfungerande. De tidigare projektfinansierade tjänsterna som kvinnofridssamordnare och manskurator har implementerats som reguljär verksamhet.

Journal Digital, ett behandlingsverktyg för skattningar och målreflektion, har implementerats i verksamheten under året.

Projektmedel från sociala investeringsfonden har tilldelats "En satsning på att öka måluppfyllelsen i de lägre skolåren", ett samverkansprojekt med bildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen.

Samverkan med grannkommuner har ökat under året, bl.a. gällande en fråge/chattsida på nätet som Svedala, Vellinge, Ystad och Trelleborg gemensamt ska stå bakom.

Det har varit ett fortsatt arbete med att öka barn och ungdomars delaktighet i den sociala barnvården bl.a. genom deltagande i projekt av Allmänna barnhuset och socialstyrelsen, föreläsning för all personal av "maskrosbarn" samt inrättande av samtalsrum för barn och ungdomar.

Vård och omsorg om äldre

En förändring har planerats för äldreomsorgens räkning under 2012 för införande under 2013. Sjuksköterske- och rehabenheten ingår från årsskiftet i avdelning äldreomsorg. Samtidigt delas enheten och enhetschefer har rekryterats till respektive verksamhet.

Den kommungemensamma medarbetarundersökning som gjorts, visar på att flertalet av hemvårdens medarbetare upplever stress i sitt arbete, i vissa arbetsgrupper så många som 100% av de anställda. Detta kommer att vara ett fokusområde under 2013.

Serviceförvaltningen har fått i uppdrag att för korttidsenhetens räkning anskaffa nya lokaler.

Arbetet med BPSD-registret (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom) på Silverängens demensboende har uppmärksammats nationellt och även medfört uppmärksamhet vid Almedalsveckan på Gotland. Arbetet med BPSD-registret kommer att fortsätta på övriga demensboenden under 2013.

Funktionshinder/LSS

Behovet av platser i grupp- och servicelägenheter är för närvarande tillgodosett. Serviceenheten har fortsatt utöka antalet lägenheter i och utanför Trelleborgs tätort. Planering för ett nytt gruppboende och ett nytt serviceboende fortgår, då en viss framförhållning är nödvändig för att undvika framtida viten.

Kostnaderna för personlig assistans har, som förväntat, fortsatt att öka. En översyn av verksamheten har lett till en utökning av administrationen på Assistansenheten med ytterligare en enhetschef och en samordnare, något som på sikt förväntas medföra bättre kontroll över både utgifter och inkomster.

Gruppboendet Kullagården har tagit steget från gemensam till individuell matlagning, och i och med detta är individuell matlagning nu standard på samtliga gruppboenden i kommunen. Detta har medfört ett ökat självbestämmande för brukarna, då de nu i samtliga gruppboendestäder själva har kontroll över den mat som lagas.

Måluppfyllelse

Strategiska Inriktningar	Effektmål	Indikatorer	Utfall 2012	Mål 2013	Utfall 2011
Livskvalitet	Verksamheternas insatser ska kännetecknas av god service och ett respektfullt bemötande	Trygghet i ordinärt boende med stöd av hemtjänst, andel %	37%	↓ 82%	↓ 73%
		Trygghet i särskilt boende, andel %	51%	↓ 82%	↓ 74%
		LSS, Nöjd Brukar Index – Bostad	92%	↔ 95%	↔ 93%
	Med hjälp av tidiga insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och evidensbaserade metoder ska i så stor utsträckning som möjligt splittring av familjer undvikas	IFO, Andelen individuellt behovsprövad öppenvård (Målvärdet mäts 31/12 mätåret)		↓ 66%	↔ 77%
Arbete	Genom tidiga insatser och noggrann uppföljning ska barnets behov av fortsatt stöd från socialtjänsten minskas	IFO, Andel inte återaktualiserade ett år efter avslutad insats/utredning, ålder 0-12 år (Målvärde mäts 31/12 mätåret)	84%	↔ 84%	↑ 76%
		Antal sökande till omvårdnads-programmet	13	↓ 55	↓ 17
	Med hjälp av tidiga insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och evidensbaserade metoder ska i så stor utsträckning som möjligt splittring av familjer undvikas	Antal ungdomar som erbjuds sommarjobb	22	↓ 30	↔ 30
Långsiktig hållbar tillväxt	Genom olika insatser ska energiförbrukning och utsläpp av hälsovådliga ämnen minskas	Ruttoptimering			

I tabellen beskrivs beslutade effektmål avseende 2013. Vad gäller trygghet i särskilt boende och hemtjänst så har socialstyrelsen ändrat något på definitionen som gör att siffrorna inte blir helt jämförbara mellan åren vilket förklarar den stora skillnaden i resultaten mellan 2011 och 2012. Nedan följer en beskrivning nämndens effektmål avseende 2012.

Effektmål 2012:

- 100 % är nöjda med socialtjänstens förmåga att möta behov avseende:
 - Vänligt och respektfullt bemötande
 - Delaktighet
 - Trygghet
 - Tillgänglighet
 - Tydlig information

Målet ej uppnått. Mätning görs i februari 2013

Inom området etik och bemötande

För att uppnå hög upplevelse av nöjdhet ska under år 2012:

- *verksamheterna inom IFO, Myndighetsenheten LSS samt LSS-enheterna i enhetsövergripande samverkan med medarbetarna ta fram etiska riktlinjer.*

Målet är delvis uppnått.

- *äldreomsorgens verksamheter, i enhetsövergripande samverkan med medarbetarna, arbeta med införandet av en lokal värdighetsgaranti.*

Målet är uppnått.

Inom området trygghet

För att uppnå hög upplevelse av trygghet ska under år 2012:

- *tydlig och lättillgänglig information finnas om socialtjänstens service.*

Målet är delvis uppnått.

Inom området kompetensutveckling

För att uppnå en god kvalitet ska under år 2012:

- *Individ- och Familjeomsorgens och Myndighetsenhetens medarbetare utbildas i kvalitetsarbete och evidensbaserade (kunskapsbaserade) metoder.*

Målet delvis uppnått.

- *medarbetare inom övriga verksamheter skall ges nivåanpassad utbildning i aktuell lagstiftning.*

Målet är delvis uppnått.

Uppföljning fördelningsnyckeltal

From 2010 introducerades en ny resursfördelningsmodell i kommunen. I modellen används fördelningsnyckeltal som baseras på befolkningsunderlaget i kommunen i olika åldersgrupper.

Budgeten fastställs inledningsvis utifrån en befolkningsprognos och en avstämning av den tilldelade resursen görs utifrån det faktiska antalet individer i olika åldersgrupper vid årets slut.

Fördelningsnyckeltalen innehåller all gemensam verksamhet inom socialnämndens verksamhetsområde utom kostnader för socialnämnd och lokaler.

Vård och omsorg om äldre har i modellen fördelningsnyckeltal för gruppen 65-84 år och för gruppen 85 år och äldre. Enligt prognosen för det faktiska utfallet 2012 har antalet individer i båda åldersgrupperna ökat. Förändringen innebär att den tilldelade budgetresursen sammantaget ökat med 2,3 mkr.

Befolkningsförändringen innebär inom LSS/Handikappomsorg att den tilldelade budgetresursen minskat med 410 tkr och inom individ- och familjeomsorg minskat med 510 tkr.

Avstämning av fördelningsnyckeltalen framgår av bilaga.

Ekonomi

Administration/nämnd

Socialförvaltningen har under våren 2012 arbetat med att se över dess verksamhet och organisation. Syftet har varit att bedöma dess effektivitet och utvecklingsmöjligheter samt ta fram förslag till förbättringar och förändringar i syfte att använda de av KF tilldelade resurser på det bästa och mest optimala sättet. Organisationsöversynen har resulterat i att Socialnämnden i juni 2012 beslutat godkänna förslag till förändrad organisation. Den nya organisationen startar i januari 2013. Ett antal vakanta tjänster har funnits i verksamheten under organisationsöversynen 2012 och är tillsatta from 2013.

Ett nytt verksamhetssystem inom områdena äldreomsorg, funktionshinder/LSS och Kommunal hälso- och sjukvård har tagits i drift under 2012. Socialnämnden redovisar tillsammans med gemensam administration ett överskott med 1,7 mkr.

Vård och omsorg om äldre

Socialnämndens största verksamhetsområde, äldreomsorgen, redovisade 2012 ett överskott med 5,9 mkr.

Verksamheten har under 2012 erhållit stimulansmedel för sitt deltagande i ett statligt projekt riktat mot demensvård med totalt 1,3 mkr. Avgifterna inom äldreomsorgen består av en inkomstrelaterad hemtjänstavgift, ersättning för mat samt hyra. Avgifterna uppgick 2012 till 43,1 mkr och gav ett överskott med 1,5 mkr.

Äldreboendeverksamheten tillfördes 2012 medel för utökad bemanning nattetid. Vidare återfördes budgetmedel från Servicenämnden för att from 2012 internt köpa middags- och kvällsmålet från Servicenämnden. Kommunens specialenhet med kostsamma boendeplatser har under året haft lediga boendeplatser och gjort ett överskott med ca 1,5 mkr.

Under 2011 har kundval införts inom hemtjänstens serviceinsatser. Ca 8 % av antalet beviljade insatstimmar utfördes under 2011 i privat regi och den andelen har under 2012 ökat till 9 %. En stramare biståndsbedömning inom hemvårdsverksamheten har inneburit lägre kostnader för egenregin och resulterat i ett överskott.

Köp av externa korttidsplatser och externa boendeplatser har minskat under 2012. Egna lediga äldreboendeplatser har istället tillfälligtvis använts till korttidsplatser. Kostnadsminskningen har inneburit ett överskott av budget med ca 600 tkr.

Funktionshinder/LSS

Vid periodens slut var 6 personer placerade utanför kommunen. Kostnaden för en placering varierar men uppgår vanligtvis till ca 1,5 mkr. Därutöver belastas budgeten av internatkostnader för 14 elever som studerar på gymnasium eller folkhögskola på annan ort. Den sistnämnda gruppen har ökat de senaste åren. Tre placeringar har upphört under 2012. Kostnaden uppgick 2012 till ca 13,2 mkr och genererade ett budgetöverdrag med 1,9 mkr.

Verksamheten inom personlig assistans omfattar vid årets slut totalt 88 brukare varav 74 är LASS-berättigade och 60 har valt annan utförare än kommunen. För 14 personer står kommunen för hela kostnaden eftersom det grundläggande behovet understiger 20 timmar per vecka. Denna grupp har tillsammans med ett ökat antal biståndsstimmar för LASS-berättigade inneburit kostnadsökningar för verksamheten. Nettokostnaden ökade 2012 med 7 % och resulterade i ett budgetöverdrag med till 3,1 mkr.

Medel avsattes i 2012 års budget för drift av nytt LSS-boende. Då byggprocessen försenats och kommer igång först 2013 kommer nämnda medel att täcka delar av ovanstående underskott.

Totalt redovisar verksamhetsområdet funktionshinder/LSS ett underskott med 600 tkr.

Gemensamma verksamheter Vård och Omsorg

Kostnaderna för hälso- och sjukvårdsorganisationen har minskat under 2012. From oktober 2011 hanterar kommunen hjälpmedlen i egen regi och inköp av tekniska hjälpmedel uppgick till 2,8 mkr. Motsvarande kostnad för 2011 var 4,1 mkr.

I avvaktan på den nya organisationen som träder i kraft 1 januari 2013 har planerade utvecklingsinsatser ej genomförts 2012 utan skjutits på framtiden.

Bostadsanpassningsbidragen uppgick 2012 till 2,6 mkr. Motsvarande kostnad för 2011 var 2,3 mkr.

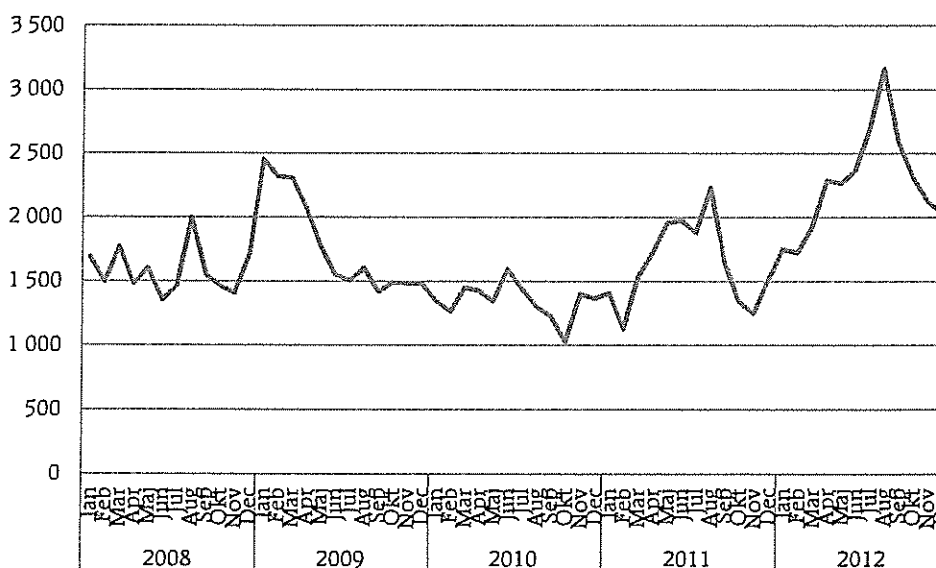
Socialnämnden har sedan 2007 erhållit stimulansmedel för vissa prioriterade områden inom vård och omsorg. Totalt har för perioden utbetalats 15,6 mkr och för 2012 har en slutredovisning av samtliga projekt gjorts.

Totalt resulterade de gemensamma verksamheterna inom äldreomsorg och LSS/Funktionshinder i ett överskott med 3,3 mkr

Individ- och familjeomsorg

Bruttokostnaderna för hem för vård eller boende, HVB, uppgår till 27,3 mkr att jämföras med budgeterade 16,5 mkr. Kostnaderna för verksamheten uppgick 2011 och 2010 till 19,7 mkr respektive 16,2 mkr. Den fortsatta ökade ärendeströmningen till IFO har inneburit markanta kostnadsökningar framförallt under juli och augusti. Som jämförelse kan nämnas att antalet placerade dygn/månad uppgick till drygt 600 i jan och februari medan de under juli och augusti uppgick till 988 respektive 1 151 dygn. Ett intensivt arbete med att arbeta hem placeringar under det sista halvåret har dock lett till sjunkande kostnader och i november månad uppgick antalet dygn till 717. Ovan nämnda ökning står både att finna i placeringar av barn & unga samt vuxna missbrukare. Kostnaderna för HVB visar på ett underskott på - 9,9 mkr.

Utveckling HVB 2008 - 2012 tkr, bruttokostnader

När det gäller bruttokostnaderna för familjehem uppgår dessa till 19,4 mkr 2012. Motsvarande siffror för 2011 och 2010 var 18,6 mkr respektive 16,7 mkr. Precis som under 2011 har kostnader för familjehemsplaceringar avseende vuxna missbrukare belastat verksamheten. Dock har kostnaden för dessa sjunkit med drygt 300 tkr jämfört med föregående år, från 865 tkr till 527 tkr. Kostnaderna för familjehemsplacerade barn och ungdomar har ökat jämfört med föregående år, från 17,7 mkr till 18,9 mkr. Denna ökning inkluderar arvodesökningen för 2012 och beaktat denna så ligger kostnaderna inom familjeverksamheten på en ganska stabil nivå. Många av familjehemsplaceringarna är s.k. uppväxtplaceringar, d.v.s. att barnen kommer att bo i familjehemmet tills de är myndiga eller avslutat sina gymnasiestudier. Detta resulterar i att antalet placeringar som beviljas generellt är fler än antalet som avslutas. Kostnaderna för familjehemsplaceringar visar på ett underskott på - 5,8 mkr.

Antalet externa placeringar inom psykiatrin har under året ökat från 11 placeringar i januari till 12 i december. Detta resulterar i ett underskott på - 1,4 mkr för 2012. Övriga verksamheter inom IFO såsom egen drift och personal, Kastanjegården och den öppna verksamheten visar tillsammans på ett överskott på 257 tkr

Investeringar

INVESTERINGSREDOVISNING (TKR)

INVESTERINGS- OBJEKT	UTFALL 2012	BUDGET 2012	AVVIKELSE	FÖRSLAG TILL OMBUDGET 2013
40200 Investeringsram	-2 258	-2 563	305	305
40205 Leasingbilar	-2 142	-3 440	1 298	700
41400 Utrustning Borgvallen	-7	-29	-22	0
41410 Utrustning Lss-Boende	0	-515	515	515
42620 Trygghetslarm	-458	-1 200	742	742
SUMMA	-4 865	-7 747	2 882	2 262

Förslag till ombudgetering av investeringsmedel framgår av ovanstående investeringsplan och avser de investeringsmedel där köp av inventarier fortfarande pågår. En ny organisation har enligt socialnämndens beslut i juni 2012 startat 1 januari 2013 och kräver utökade lokaler. En upphandling av inventarier till enheten påbörjades i december 2012 varför ombudgetering av överskott från nämndens investeringsram föreslås. Kontinuerligt utbyte av nämndens leasingbilar görs och av årets överskott föreslås en ombudgetering med 700 tkr. Utbyte av trygghetslarm planerades vid två äldreboendeenheter. Under 2012 har utbyte skett vid en enhet och upphandling av nytt larm har gjorts för ytterligare en enhet. Utbytet vid denna enhet kommer att ske först 2013. Vidare föreslås ombudgetering av investeringsmedel för utrustning av LSS-boende där driftstarten är senarelagd till 2013.

Personalredovisning

Anställda

Socialnämnden hade 1 november 2012 1026 tillsvidareanställda. Detta att jämföra med 2011 års uppgift som var 1013. Antalet visstidsanställda den 1 november 2012 uppgick till 58. De visstidsanställda uppgick 2011 till 62 stycken.

Antalet registrerade timavlönade i lönesystemet den 1 november 2012 var 408. Av dessa tjänstgjorde 275 under oktober månad vilket är lika många till antalet som 2011.

Under 2012 fullgjordes vid socialnämnden 972,4 årsarbeten. Det är en minskning med 2,5 årsarbeten jämfört med 2011.

Ovanstående ger vid handen att antalet tillsvidareanställda var något högre vid mättillfället den 1 november 2012 jämfört med 2011 medan antalet visstidsanställda var något lägre. Antalet heltidstjänster har ökat med 18 stycken mellan 2011 och 2012.

Under 2012 slutade sammanlagt 62 stycken tillsvidareanställda. Av dessa utgjordes 20 stycken av pensionsavgångar medan 40 stycken slutade av andra skäl. Om pensionsavgångarna undantas innebär det en personalomsättning uppgående till 4,1% under 2012. För kommunen som helhet uppgick personalomsättningen till 4,9%

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat från 5,3% till 5,9% under 2012. Det är kvinnorna inom förvaltningen som står för den högsta sjukfrånvaron uppgående till 5,7%.

Männens sjukfrånvaro uppgår till 2,8%. En titt på sjukfrånvaron utifrån ålderskategorier visar att störst är sjukfrånvaron i ålderskategorin 50 år och uppåt, 6,4%. Lägst är den i åldersintervallet upp till 29 år, 3,8% medan den i intervallet 30-49 år uppgår till 5,3%.

Pensionsavgångar

Förväntade pensionsavgångar bland tillsvidareanställda de kommande fem åren är till antalet 112 stycken. 16 stycken förväntas avgå med pension under 2013, 22 under 2014, 26 under 2015, 22 under 2016 och 26 stycken under 2017.

Förväntad utveckling

IFO

Ärendetillströmningen till IFO är fortsatt stigande och inget tyder på en avmattning. Detta ställer krav på ökad samverkan mellan kommuner såväl som inom kommunens olika verksamheter för att möta behov på ett mer kostnadseffektivt sätt.

Barnpsykiatri och vuxenpsykiatri avgränsar sitt uppdrag allt mer vilket medför en större belastning på kommunens socialtjänst. Med detta uppstår behov av att utveckla alternativa boende- och behandlingsformer i öppenvård för både ungdomar och vuxna. Begränsade resurser för insatser inom öppenvård kan medföra ett större behov av externa placeringar, något som är kostnadsdrivande.

Vid årsskiftet skärptes skyddet till barn och unga genom förändringar i socialtjänstlagen med ökade krav på kommunens socialtjänst. För att underlätta/möjliggöra det praktiska införandet av lagförändringarna kompenseras kommunerna till viss del med statliga medel.

Vård och omsorg om äldre

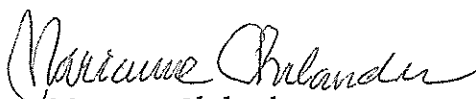
Fr.o.m 1 januari 2014 ställs krav på individuella biståndsbedömningar även inom särskilt boende. För att möta dessa krav kommer under 2013 en översyn av verksamheten att göras.

Funktionshinder/ LSS

Under de kommande tre åren förväntas antalet elever som lämnar gymnasiesärskolan minska, och därmed förväntas även en minskning i antalet nya ansökningar om boende och daglig verksamhet enligt LSS.

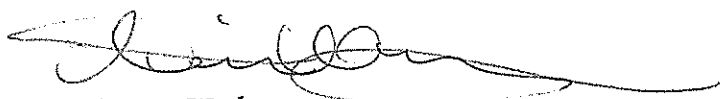
Byggnad av ett gruppboende och ett serviceboende kommer att påbörjas under 2013, och dessa båda beräknas stå klara våren 2014.

Socialnämnden 2013-02-13

Marianne Ohrlander

Ordförande

Annica Winberg

Förvaltningschef